

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábos pent sora 16 fill., többesről beiktatással megféle eredmény. Nyitási sora 30 fill.

Feladvó szerkesztő:

Laptulajdonos:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Éves ára 12 kor., félévére 6 kor., negyedévre 3 kor. Megjelenik vasárnap és esütőnapon.

Osztrák szemtelenkedés.

»A kamarilla bécsi csontkamarájából ismét sorvasztó szél fúj felénk, mely megdermeszti idegeinket. . .

Az »előkelő idegen« már megint nyilatkozik. És valahányszor ezt cselekszi Körber miniszterelnök, fölforralja a magyar emberben a vért. Mert olyan már ennek az osztráknak a természeté, hogy lehetetlen a száját kinyitni mikor magyar ügyekről szól, hogy ne essen neki a magyarnak és ne sértse végig önérzetünket.

Nem elég nekünk a magunk baja, — még minduntalan abban is lőjjön a fejünk, hogy miképen tromfoljuk vissza ezt a tipikus osztrák intrikust, a mikor időről-időre előre kieszt és megrendelt interpellációkra adott válaszaiban leki-cinyli és semmibe veszi a a magyar állam szuverenitását és nem akarja elismerni és respektálni, hogy mi nemzet vagyunk. — alkotmányos,

ezer éves multtal bíró nemzet, nem pedig osztrák provincia, »mit landessprache«.

Körber és Windisgrätz ismét kirohanást tettek az osztrák főrendiházban a Herrenhausbau és szövegére hozták a magyar belpolitika legutóbbi eseményeit, azzal a világos célzattal, hogy egyrészt czáfolják a Kossuth-párt jogfentartást kimondó határozatát, másrészt dezavualják Tisza Istvánt, a magyar miniszterelnököt, aki kormány elnöki nyilatkozattal elismerte annak a határozatnak közjogi törvényességét. Tette pedig ezt Tisza István a korona nevében, annak előzetes tudatával, beleegyezésével, kijelentvén, hogy a magyar közjog forrása a nemzet törvényhozása, vagyis a korona és az országgyűlés együttes akarata.

Ez alkotmányunk fundamentuma, mely ezer évnél sziklavárán áll, — melyért anynyi vér folyt, — a melyet még a magyar koronás királynak sem

volt soha esze ágában sem kétségbe vonni.

És Körber, ez a fifikus, ravasz, álnok osztrák kormány elnök hallatlan merészséggel, hogy ne mondjuk szemtelenkedéssel, — a Herrenhaus udvarlalgása mellett nemcsak, hogy lekicsinyli nemzeti jogunkat, de közjogi alaptevélnket egyenesen letagadja.

A magyar felségjog legyen az a koronáé, avagy a nemzeté — a magyar törvényhozásban és a magyar alkotmányban gyökerezik. Körber akként formálta e tételt, tagadván azt, hogy a magyar nemzetnek joga volna, a törvényhozás másik faktorának a koronának hozzájárulása nélkül változtatnia a mai alaptörvényén, a kiegyezési javaslaton. Itt a perfidia. Olyat tagad, a amit mi sosem állítottunk, és ennek kapcsán impertinensül tiltakozik oly hatalom ellen, melynek gyakorlását mi sosem egyoldalúlag sosem vindikáltuk magunknak.

A „ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA

Asszony és leány.

Az asszony Voltam én is lány tudom, mit [tesz az

Epedni, várni, annyi éven át.
Álmat temetni, álmat siratni,
Virrasztani, sok tenger ózszakát.
Nzenvedtem én is, hidd el, oly sokat.

A leány: De annyit, mint én, tudom, sohasem!
A asszony: Szerettem én is, nagyon szerettem.
A leány: De nem mint én, oly forrón, esztelen.
A asszony: Engem is megcsalt, akiben hittem.
A leány: De oly galádul nem, mit engemet!
A asszony: Aztán sokára megis feledtem.
A leány: De én — én soha nem feledhetek!
A asszony: Szomorú voltam, halni akartam,
A leány: Nem lehetett, mint én, oly halovány.
A asszony: Aztán gyűlöltem; vesztettül, hűvel.
A leány: Mint én, gyűlölni nem tud ugy leány!
A asszony: Később, sokára, találkoztunk még
Balra tért ő s én jobbra mentem át.
A leány: Ha újra látnám, utána futnék
S megcsókolnám a lábai nyomát!
Alba Nevisz.

A nevelőnő.

Mari behozta a gyermekszobába az özsonna kávéét és ezt mondta:
— Gyurika össze ne törje megint a

csészét. Maga meg Jolánka várjon egy kicsit, míg meghül a kávé, mert különben megint összeégeti a nyelvét.

Mindezt Mari éppen csak azért mondta, hogy mondjon valamit. Az asztalnál ott ült a gyermekek mellett egy harmadik valaki is. A nevelőnő. Ehhez Mari egy szót sem szólt, csak elébe tette a findzsát: igya meg belőle a kávéét ha akarja. Ha nem: ugy is jó.

A nevelőnő, melegnézésű a csitriségből alig kicseperedett leány, Mari felé fordult:

Én ma nem kérek özsonát. Fáj a fejem, Marinak egyszerűen ránczos lett a homloka:

— De nagyon sok a baja! — vetette oda félvállal. — Azt a kávéét amit én főztem, megihatja akármelyik királykisasszony is, nemhogy maga. Tudja.

A nevelőnő arcát előntötte a piroság, koszoruba font szőke haját idegesen simította végig:

— Miért bánt engem még maga is, Mari?

A cselédleányt egy pillantásig gondolkodóba ejtette, hogy: »még maga is«. Mi az a »még?« Azt jelentette, hogy ő

még cselédletére is hangosan mer beszélni a kisasszonnyal, vagy pedig, hogy ugy is közös a sorsa szegény kis frajllával: minnek bántja hát? Mari arra az eredményre jutott, hogy a nevelőnő meg akarta sérteni és csipőre tette kezekkel háborgta:

— De nagy irt dáma lett egyszerre a kisasszonyból, hej! Na, adta már; de adja is még ősösböbän.

Gyurika időszerteinek tartotta, hogy megszólalkozzék ez ügyben:

— Azért is megmondom a mamának.

Közbeszólt, a harmóniai kedvéért Jolánka, a kis kisasszony is:

— En is . . . En is . . .
A kitünő kis fiu, hogy szavának annál nagyobb súlyt adjon, a kanapéről deklamálta:

— Megmondom a papának is, hogy maga henczeg. Tudja.

Az ifjúr nem is gondolt arra, hogy olyan hamar teljesíthesse az ígértét: apja lépett a szobába. Tömzsi kis ember, duzzadt ajku, a szeméből áramló sárgás fény kellemetlenné tette a tekintetét. Batónak hívták és gabonával kereskedett. Ugy gondolta, hogy, ha valaha, hát most el kell sütnie az apai tekintélyt:

A legkiválóbb tanak és orvosoktól megkérve a

tiüdbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainal ugy mint tüdő bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testhelyet, eltávolítja a köhögést és a kúpetet és megszűnteti az éjjeli izzadást. — Kellenséze a józse m any gyermekek is szeretik. A gyógyszerüzletben ügyeljenek a 4. — kur,ert kapható

— Figyejtek, hogy minden levegő alatt cézeggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyszeri gyár Basel Sváej.

tüdbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainal ugy mint tüdő bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testhelyet, eltávolítja a köhögést és a kúpetet és megszűnteti az éjjeli izzadást. — Kellenséze a józse m any gyermekek is szeretik. A gyógyszerüzletben ügyeljenek a 4. — kur,ert kapható

— Figyejtek, hogy minden levegő alatt cézeggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyszeri gyár Basel Sváej.

Sirolin

Tisza pedig ezt immár harmadszor. Első ízben kormányelnököt bukattolt nálunk, — másodsor már fricskát kapott, mikor »előkelő idegen« lett belőle, — most harmadizben már furkos botlall kell a fejéből kiverni ennek a kamarilla expositurának az agyrémét, hogy ne nyugtalanítsa folyvást a békére vágó »nációt« — mint ahogy benünkelt elnevezett.

Mert mégis csak hallatlan az, hogy a külfölddel szemben, mi olyan nációként tűnjünk föl, a melyeknek minduntalan a körmére kell nézni, nehogy valami turpisággal elsinkófázon egyet-mást az alkotmányos közös jogokból. Mert végre is bajos föltenni egy osztrák kormányelnököt, hogy ne tudná megérteni, mi a tartalma egy közjogi formulának. Hogy megérteni képes, az kétségtelen, és ha mégis olyat magyaráz abba és utasít vissza ami abban benne nincs akkor viselkedése politikája perfid.

Ezek után pedig valóban szükség van arra, hogy lehulljanak a politikai pártkeretek, — egyesüljenek egy nemzetű egy testű a pártok, és helyt álljanak Tisza István mellett aki a magyar országgyűlésben valóban »erős kézzel« utasította vissza ezt a hallatlan vakmerőséget. És ne csak a fővárosi — de a vidéki sajtó is kell hogy állást foglaljon a nemzeti jogokat veszélyeztető támadás ellen, — hogy ne csak a főváros, de az egész nemzet fedezze úgy a központban mint a periteriakon a magyar kormány helyes álláspontját: mely visszaveri az osztrák jogtalan beavatkozást, — és a mely a nemzet jogáiból nem enged egy hajszálnyit sem.

A meddig azt látjuk, hogy a nemzeti érdekek képviselete ily kezekbe van letéve, — addig támogatni hazafiúi kötelesség. — Midőn a kamarilla exponensei oly visszautasításban és megleczkéztetésben részesülnek, mint a hogy a magyar parlamentben Körbernek és társainak kijutott, — akkor a nemzetnek egygyé kell forni a közös védelemben, hogy egyszer és mindenkorra vége vessék az osztrák centralisztikus törekvéseknek, — mely hazánk és alkotmányunk sirját akarla megásni.

Vissza az osztrák szemtelenkedéssel!

*. **Az adóhátralék.** Biztos forrásból vett értesülésünk szerint arra az esetre, ha az indemnitást megszavazzák, rendeletet fog a pénzügyi kormány az összes hivatalokhoz kibocsátani, amelyben utasítja az adóhivatalokat, hogy az adóhátralék behajtásában méltányosan járjanak el. Nevezetesen arra utasítja az adóhivatalokat, hogy a hátralékokkal kinek-kinek anyagi viszonyai szerint részletfizetésben állapodjanak meg.

*. **A fizetésrendezés.** Egyik másik újság a tisztviselők fizetésjavítási kérdésének ez évi megoldásáról részletes adatokat közöl. Egyik szerint bizonyos percentjét kapnak a tisztviselők a fizetésüknek: másik szerint felét a lakásbértüknek, harmadik szerint fizetési osztályonként megállapított összegeket; negyedik szerint csak a VII. vagy VIII. fizetési osztályig terjed az idei pótlékosztás. Megbízható forrásból vett értesülésünk szerint ezek a hírek merő kombinációk és semmi alapjuk sincs. A miniszterelnök a pénzügyminiszterrel együtt még csak most fog behatólag foglalkozni a pótlékkiosztás részleteivel s még csak ez alkalommal fognak dönteni arról, hogy az eredetileg erre a célra előirányzott összeg minő kulcs szerint osztassék ki. Összevetve tudósítunk-

ezt az értesítést, a miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter kijelentésével, (továbbá azzal, a mit az állami tisztviselők országos egyesületének elnöke a legutóbbi választmányi ülésen mint közvetlenül a miniszterelnöktől vett információt közölt: egy dolgot lehet pozitívan mondanunk, pedig az, hogy pótlék kiosztás még ebben a hónapban, talán már karácsonyra meglesz és hogy arra föl fogja használni a prelimitált összeget — a mely ugyan még költségvetéssel törvényenül megállapítva nincs, de melynek föllhasználása iránt a kormány a törvényhozás jóváhagyása biztos reményében intézkedhetik.

*. **Küldöttség a miniszternél.**

Mult pénteken egy nagy küldöttség tisztelt Bácskából Tallán földművelésügyi miniszternél. Jbecse, B-Földvár, Csurog és Nádaly községek kiküldöttjei csütörtökön utaztak föl Budapestre, ahol Radovánovits György öbesei ország. képviselő és Jovánovits titeli képviselő kalauzolták őket. A miniszter pénteken 11 órakor az országházban levő miniszteri szobában fogadta a küldöttséget. A küldöttek nevében Jovánovics Iván armentesítő társulati elnök mondotta el kérelmüket, a mely szerint a főföldvári Ferencz-esztona torkolat eltöltését, elzárását kéri, mert az onnan jövő vízmennyiség levezetése sok költségükbe kerül. A miniszter nagyon kedvesen fogadta a bácskaiakat és megígérte, hogy tanulmányozni fogja az ügyet, de kijelenté, mikép ígéret semmi irányban sem lesz. A küldöttség tagjai ezután Radovánovics képviselő mutatla be egyenként a miniszternek. Délben Radovánovits vendégei voltak a küldöttek.

*. **A kihágási büntetéspénzek.** A belügyminiszteriumban megtartották azt az értekezletet, melyet gróf Tisza István belügyminiszter a közigazgatás egyszerűsítésének folytatólagos akciója képpen a kihágási büntetéspénzek kezelésére, nyilvántartására és elszámolására vonatkozó szabályzat tárgyalására egybehívott. Gróf Tisza István megnyitván az értekezletet, utalt arra, hogy a közigazgatás egyszerűsítését folytatni akarja, bár e téren csak lépésről-lépésre lehet haladni. Az újabb lépést a kihágási büntetés-

— Gyuri, hogy nersz a kanapén ugrárai?

Minden átmenet nélkül elhagyta az előbbi szónoki hév a fucskát és szepegeve dünyyögte:

— Én nem csináltam semmit . . . A kisasszony . . .

Bató odalépett a nevelőnő elé:

— Mi az kérem?

Az nyugodtan, inkább gépiesen felelte:

— Semmi . . .

A férfi szeme éhesen simogatta meg a leányt:

— Van magával beszélni valóm! — mondta olvadozón.

A leány egyszerűen, hangsúlytalan szolgálatgészséggel felelt:

Tessék parancsolni vélem.

Bató a gyermekeire vetett egy sunyi tekintetet;

— Halkan beszéljen! — suttogta. —

Nem parancsolok, hanem kérek . . . Még mindig haragszik reám?

Bocsánat, a kenyéradómra . . .

— Ne beszéljen így már mondtam. Nézze én kész vagyok magáért nagyon

sok áldozatra . . . Engedjen már a beteges elveiből . . .

A leány arca keserű mosolyba torzult:

— Beteges? Elv? Azt tartja ön beteges elvnek, hogy nem adom el magamat? Nos: én akkor nagyon beteg vagyok. Harmadsor próbálja már meg vélem ezt a hangot s most harmadszor és utoljára mondom, hogy nem tűröm tovább. Megértette?

A férfi duzzadt ajkai reszkedtek, kapkodott a szavak után, kissé még vergődve küzdött benne az állat az úri emberrel, szeme körül villogott a sárgaság és tompa lett a beszéde:

— Velem ezen a hangon is lehet beszélni. De nem nékem lesz kellemetlen.

És elment. A leány arcán végigszaladtak a könnyek, végighullámozott rajta a keserűség érzése, hogy portékának tartják őt, akit épügy lehet adni-venni, mint akármicsoda árucikket. Leány lelke tisztasága beléreszkedett már csak a gondolatába is, hogy ilyen ajánlattal állt elébe egy ember, aki nem ingyen, nem alamizsnának adja neki a kenyeret, hanem fárad-

ságosabban kell azt megszolgálnia, mint a legutolsó cselédnek. És a könnyek csak folytak az orozáján. Mintha valami csunya álomból ébredt volna fel, úgy összerázkódott, hogy ott állt előtte Batóné, egy soványka kis ideg asszony, meg egy nagyon geometrikus bajuszu, vonalakba vasalt fiatal ur:

Az asszony beszélni kezdett, de aki hallotta, nyafogásnak hallotta:

— Kisasszony, miért dorozza az arczán az egész világ fájdalmit?

Miud egyik szava bántani akar s ezt a ozéját el is érte. A leány szinte csak sóhajtott:

— Beteg vagyok, nagyságos asszony, hazamegyek egy időre pihenni a falumba.

— Amint jönnek látja! — felelte egykedvűen az asszony és valami angol nótát dudolgtatva ment át a másik szobába.

A geometrikus bajuszu fiatal ur vonakodott valamit a merevségükből. Kezével igyekezett kifejezni a részvételt, úgy, hogy megakartá simogatni a leány arczát.

— No, no, kicsikém, nem kell úgy elszontyolodni.

Törlesztéses pénzkölcsön

Kamatozó kölcsön 10 évre 5%, 5%, %

4%, — 4 1/2 % os kamatra megfelelő lökötörlesztéssel 10 évtől 50 évig terjedhető visszafizetés mellett földbirtokra és városi szolid házakra minden elegendes költségnélkül gyorsan kapható **Halmi Mór** törvénybejegyzelt „Bank és jelzálog-kölcsön-üzletében” Szeged, Tisza Lajos-kört 27. Megbízható szolid ügynökök alkalmazatának.

pénzek kezelésére, nyilvántartására és elszámolására vonatkozó szabályzat életbe lépésével óhajtja megtenni és pedig már január 1-től kezdve, mert ezzel az összes alsófokú rendőrhatalóságok végtelenül sok bürokratikus munkától szabadulnak meg. A szabályzatot az értekezlet állalánosságban elfogadta, csupán a részleteknél történtek felszólalások egyes jelentéktelenebb módosításokra nézve, amhez gróf Tisza István is hozzájárult s így azokat az értekezlet is elfogadta.

A tél.

Megnyultak az éjszakák, reánk köszönt a téli napok borulata, kopár mezőket, letarolt erdőket és komor bérczeket behavaz a tél hideg palástja. Szomorú idősök.

Az ember beszorulva lakásának négy fala közé, elmélkedik és elborong. Ézi az évszakot nem a szegény emberek jóvoltáért teremtette a világok alkotója. A létért való küzdelem legkegyetlenebb vesszőfutását a tél hidege támasztja. Sívár a természet és sívár most az élet is.

A tél hervaszló, fagyos keze letépi diszét a földnek, buja cizfraságát, szin-pompáját a természetnek és amely sívár meztelenséggel mered felénk a kihalt természet dermedt arcza, olyan kegyetlen, riasztó realizmussal kísért a szegény emberek nyomora is.

A tavasz és a nyár eldorádója a szegénység hadának. Ekkor szállást ad a berek, munkával lát el a termő föld és melenget a napsugár. Télen valamennyi létfenntartó forrás befagy. A jeges, havas berek nem ad szállást, a föld keblé nem nyílik meg, hogy a munka verejtékes ellenértékével fizessen s a napsugár nem melegít.

Meleg otthon, megélhetési mód, — ezek a tél nyomorulljainak nagy hiányai. Nincsen szén és kenyér, e világot mozgó két tényező s a tél nyomorulta kivert kutya sorsára jut.

Mily retentő a téli kép szemlélete.

Nem volt ideje visszakapni a kezét, recsegve hallatszott az ajtóból Batóné hangja:

— Gratulálok; a beteg úgy látszik nem annyira beteg, hogy „hódítani“ ne tudjon.

Az asszony szeméből szikázott a gyűlölet. Toporzékolni tudott volna, hogy ez az ember, akivel esztendőik óta csalja az urát, akiről azt hitte, hogy hideg maradna a világ legcsábítóbb mosolyára is: eselőd-sornál alig jobban lévő leánygyal is felszeréli őt, ha alkalma van reá. A gazember. És a leány arczába rikicsolta:

— Pufj! Kilököm a házamból. . . Még ma pusztuljon! . . . Nem elég az uram neki.

Észbe kapott és nem folytatta (tovább. Majdnem az szaladt ki a száján, hogy: még a szeretőm is kell.

. . . És este, mikor Bató azt kérdezte vacsoránál, hogy hol a kisasszony, az asszony hidegvérrel nyafogta:

— Kilöktem, mert szemtelen volt.

F. N.

Az isteni igazságtalanság minő sötét vonásaival van megfestve a szegény ember életének ez időszakos vázlatát.

A nagyvárosokban ilyenkor sötét menethe verődnek a nyomor kiaszott alakjai, az öklüket rázzák és komor gyűlölettel nézik a jótét palotáit. Ne kárhoztassuk őket, ha ilyenkor durván kifakadnak a vilárend ellen. Éhségtől elbódult lelkek önkívületi kitörése ez, minek nem megörülés, hanem gyors segítés a gyógyítója. Azt a rongyos, vad nézésű férfit, aki kékiült ajakkal szórja átkát a gazdagság felé, talán fagyoskodó, beteg és éhes gyermek várja haza s a férfi, bár aczél a karja és nagy a munkabírása, nem jut kereselhez, hogy beteg gyermekét a nehéz fillérek árán segítsen. Oh, emberi tökéletesség! Hát ki bírna ilyen retentő helyzetben Jób türelmességével és alázatával? Ne, ne ítélje el senki a nyomor elvakult szenvedőit. Aki a tél kietlen napjaiban halált kiálltanak a jólétre, amelyből nekik még morzsák sem jutottak!

Ellenben a társadalomnak, a jólétben élők társadalmának a nemes emberbaráti kötelesség teljesítésére széles perspektívát nyit a tél nyomora. Emelkedjenek föl a szívek, nyilatkozzanak meg a lelkek és gyakorolják a legszentebb földi erényt, az irgalmasságot. Ahol sok a kenyér, szórják el legalább morzsait a tél éhes verebeinek, a téli nyomor e szürke dermedt vendégeinek.

A humanizmus krisztusi jelszó. S talán a fölöttünk élő láthatatlan hatalom is csak azért zudította az emberiségre a nyomort, hogy belőle a legszebb emberi erényeket, a legtisztább emberi érzéseket váltsa ki. A mocsárból büszkén nő ki a hótiszta, fehér lilom s a nyomor sívár mocsarából is fenségesen sarjad ki az emberszeretet, a jótékonyság hótiszta liliuma.

Reánk köszöntött a tél és sívár képének szemlélete ime ilyen lesújtó és felemelő gondolatokat ébreszt a lélekben. A tél is azonban, mint minden, ami földön, mint eszmei fogalom, vagy reális valóság és létezik, száz és százféle alakban mutatkozik az emberiségnek.

Megvannak a télnek a maga szépsége és az emberi lélekre való vonatkozásban a maga örömei is. Ezekből az örömökből persze ismét nem a szegénynek jut hanem a jobb módunak.

Sok j örömm sarjad ki a hópalástja alól a vidáman élők részére. A hóbálok, vigalmak, hangversenyek, zsu-rok és a korcsolyázás korszaka. A kis és nagyvárosok társadalmának társasági érintkezésébe új életet vagyt a tél. Friss vérkeringés ez, amelyet a forró báltermek és a hideg jéppályák levegő-je hajl.

Es ha ilyen vonatkozásában nézzük a telet, hát sok szépséget találunk benne. Sok szépséget, amelyekre nem hunyunk szemet, bárha nyomor kepei fel is zaklatják lelkünk nyugalalmát. Az emberiségnek mulatnia kell, hiszen ez is az élet tartozéka. Hazug szemforgatás volna, ha a tél sötét tanulságai

alaján gyász és vezeklést hirdetnénk az emberiségnek. Akinek módjában van, mulasson s akinek módjában van, segítsen a szegényen. Így találkozik a fény az árnynyal s a keltő ölekezése így teszi szebbé az életet.

Hírek.

* **Schweidel szobor.** Mátray Lajos szobrász Schweidel szobor mintázatával elkészült és a mintázatot a „Képző Művészetek Egyesülete“ által kiküldött bizottságának december hó 19-én fogja bemutatni, mely egyesület a mintázatról szakvéleményt fog mondani, mely után a szobor mintázatot Zomborba küldik a karácsonyi ünnepek alatt, hogy a Schweidel bizottságnak és a nagy közönségnek is alkalma legyen megtekinteni illetve azt elfogadni és a szerződést megkötni. Örülünk a szobor ügy ezen gyors előre haladásán.

* **Küldöttség lapunk szerkesztőjénél.** Vasárnap egy nagyszámú küldöttség jelent meg lapunk szerkesztőjénél Dr. Donoszlovits Vilmosnál, úgy is mint városi bizottsági tagnál, arra kérvén őt miszerint hatna közre, hogy a városrészek szélein fekvő, nem értékesítet maradvány földeket házhelyeknek parcellázva adja el a város egyeseknek, kik oda házakat ohajtanának építeni. Kellő garancia nyújtás mellett 10 évi részlet törlesztés mellett óhajtják a fundusokat a várostól megszerezni. Donoszlovits megígérte, hogy a város szegényebb lakóinak e méltányos és jogos kérelmét tőle lehetőleg támogatni fogja és illetékes helyen szöszölőjük lesz, — megjegyezvén, hogy ezen ügy nem új, hanem régebbi keletű, melyet övek óta tanulmányoznak, újabban Falcione Lőrincz ismét szönyegre hozott, de a jó eszménél tovább vinni nem birt. Ha villatelepre eladhat a város értékes hasznát hajtó földeket a legjavából, — úgy bizvást, a szegények részére is oda adhatja, hasznát alig hajtó maradvány földeket, melylyel a város társadalmi, kulturális és finansialis állapotát csak elősegíti és fejleszti.

* **Casino figyelmébe.** A zombori polgári Casino folyosóján levő illemhely, rossz elhelyezés folytán oly penitens és az egészségére ártalmas büzt terjeszt, kivált téli időben, hogy nemcsak a folyosón tartózkodást teszi lehetetlenné, — de a belső termekbe is behatol és a levegőt ott is beszennyezi. Azonkívül az olvasó teremben, hol a legnagyobb esend-nek kellene lenni, az ott levő üveg ajtó ki és besukása alkalmával előállott csö-römpölés, mely az ajtó rozoga volta és az üvegtáblák laza beerősítése folytán létre jön, az olvasásban elmélyedőre riasztólag hat. Egy társas egyetnél a fő, hogy a tagok, akik azt látogatják, ott jól érzézik magukat. A fentebb említett két abnormis állapot nem tartozik azok közé, melyek a tagok kellemes érzését elősegítik, — miért is felhívjuk a választmány figyelmét erre és kérjük e türehtlen állapotok megszüntetését. (Beküldetett.)

† **Gyászhir.** A kiterjedt Falcione családot gyászba borította az egykor dulas Falcione Oszkár halála, ki élte 35 évesében, férfikora virágjában Budapestben elhunyt. Az általános részvét környezi az apát, az özveborult Falcione Lőrinczet és családját, városunk ezen ifjú lelkű, agilis tiszteltre méltó alakját. Holttestét a család Zomborba hozatta, hol nagy részvét mellett tették el, hó 14-én délelőtti a családi sírboltba Grök nyugalomra.

* **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vármegye fővárosi bizottságának ez évi IV. évnegyedes közgyűlése folyó évi deczenber hó 22-ik napján

reggeli 9 órakor Zomborban a megyei székház nagytermében fog megtartatni a következő főbb tárgysorozattal: 1. Alispáni jelentés a közügyek állapotáról. 2. Belügyminiszteri intézkény a baccsentantamási úrbéri költségek leírása tárgyában. 3. Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur intézkénye a vármegye törvényhatósági közügyi műszaki szolgálatának szervezéséről alkotott, illetve módosított szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. 4. Szatmár vármegye közönségének átirata a közigazgatási tisztviselői fizetésének felmérése és rendezése érdekében a belügyminiszterhez intézett feliratának hason felirattal leendő pártolása iránt. 5. Zólyom vármegye közönségének átirata a községi és körjegyzők fizetésének rendezése, illetve az 1886. évi XXII. t. cz. 66 §-ának módosítása érdekében a kormányhoz és az országgyűlési képviselőkhöz intézett feliratának pártolása iránt. 6. Abauj-Torna vármegye közönségének átirata idegen birtokosoknál külön megadóztatása érdekében az országgyűlési képviselőkhöz intézett feliratának pártolása iránt. 7. Sopron vármegye közönségének átirata a vármegyei gazdasági egyesületeknek hivatalos levelezésére a postai díjmentesség biztosítása, valamint az elnök és titkár részére kedvezményes vasúti jegy engedélyezése érdekében a kereskedelmiügyi miniszterhez intézett feliratának pártolása iránt. 8. Főispán átirata a községi alkalmazottak nyugdíjintézményének létesítése czéljából alkotandó szabályrendelet és ezzel kapcsolatban egynemű szabályrendelet módosítása tárgyában. 9. Főispán átirata Pribil Ernő ny. vármegyei főügyésznek tiszteletbeli főügyészszé való kinevezéséről. 10. Alispánjelentése a D. M. K. E. alakuló közgyűlése tárgyában. 11. Alispán ur előterjeszté a vármegyei községi jegyzők által magánmunkálatok után szedhető díjakról alkotott szabályrendeletét. 12. Alispáni előterjesztés a „fogadó, vendéglő, kávéház és kávéházakra vonatkozó” szabályrendelet módosítása tárgyában. 13. A vármegye alispánjának és az árvászeki elnöknek előterjesztése a vármegye által kezelt alapok pénzkészleteinek és a gyám-pénztári kezelésben másékné nem gyümölcsözteszhető pénzeknek az 1904. évben mely pénztintezeteknél leendő elhelyezése iránt. 14. Alispáni előterjesztés a földmivélségi miniszter ur által a munkásházak építésére adott 4980 korona újabb segély szétosztása iránt. 15. Alispáni jelentés a Baranya és Bács-Bodrog vármegye között a Sárkány-szigetben fenforgó határkérdés rendezésében megtartott tárgyalás eredményéről. 16. Az üresedésben levő főügyési állásnak választás utján való betöltése. 17. Zenta r. t. tanácsu városnál az 1904. évben netán végbemenő tisztújításnál az alispán akadályoztatása esetén elnökhelyettes.

* Kvóta bizottsági ülés. Az egyházi községeknek adandó hányad megállapítása, illetve felemelésére kiküldött bizottság kedre hirdetett ülését, ma csütörtökre halasztotta, melyet ma tart Pójer Gyula apátplébános elnöke alatt.

† **Halálozás.** Özvegy Tavassy Borbála urnó élte 78. évében Zentán elhunyt. Özvegy Martkovics Lajosné édes anyját, Matkovics Béla apatini főszolgabíró öreg anyját gyászolja az elhunytban.

* Színház. Csütörtökön Virágh Ferencz jutalomjátékú „San-Toy” kínai operettet — pénteken másodszer — bérletszínházban „Drótostól” nagy operettet az ismert kitaláló szereposztással. — Szombaton „Nőemancipáció” énekes bohóság a főszerepben Lévy Margittal. — Vasárnap d. u. „Casanova” Barna Izso regényes operettje — este bérletszínházban — Szénné György jutalomjátékú az idényben utolszor „Ejji-li menhely” Gorkij Maximtól.

* Acsillagbörtönbe. A szerencsétlen Mayer Károly Leóti, akit a nyáron Dél-Afrikából hozott haza Zomborba az igazságügyi kormány, — akiről időközben az is kiderült állítólag, hogy neje nevére váltott hamisított — e napokban átkísérték Szegedre a csillagbörtönbe. Hét két és fél évi börtönbüntetését kell kiállani. Mayer szolgabírósi inok volt, — és egyszerűen úgy tett, hogy bizonyos díjat vett fel a felektől és ha a folyamodó kiskortáknak nem is engedte meg a ki vételes nőstillet a belügyminiszter — ő egyszerűen olyan írást küldött, a mely hamisítvány alapján a fiatalok egybekelhettek. Tiszti orvosi bizonyítványok is szerepeltek, a melyek jóhiszenűleg lettek kiállítva — hamis bemonás alapján. Ez ügyben a bünyádi eljárás — elévülés czimben lett beszüntetve.

* A vasutasok öröme. A Máv. vasutasok most nagy öröm részesei. Megérkezett szép karácsonyi ajándék gyanánt az előléptetésük. Igaz ugyan, hogy akadnak majd egyesek, akik nem kapták meg a várt jutalmat, de hát ilyen óriási tesztületben gyakran egy tollvonás is keserűséget okozhat egy-egy tőrekvő jó hivatalnoknak. Akik kiestek az előléptetési sorból, vizsgalójának: jövő évre ők is benne lesznek. Különbösen is, azért, mert a fizetésrendezés ez évről még elmaradt, a felsőbb hatóságok nagybömbörvi előléptetéről gondoskodtak. Az előléptetések folyó évi október hó 1-től számíthatók. Zombor városi vasutasai közül eddig csak Pekete vasúti tiszt lett előléptetve illetve fizetés javításban részesítve, — de többen a most vasárnapi kinevezés csoportban várják előléptetésüket.

* Egy régi pörnek a vége.

Fonyó Pál, volt ó-becsei rom. kath. plébános, vesztett pörét a legfelsőbb egyházi hatóságig fölvitte. Az erre illetékes római congregatio az elmúlt héten foglalkozott Fonyó Pál ügyével és megerősítette az előző ítéletet, a mely szerint Fonyó Pál megszünt plébánosnak lenni. Fonyó Pál jelenleg Kőbányán segédlelkészkedik.

* Hadzsy emléke. B. Topolya hálás közönsége, felejthetetlen emlékü Hadzsy Jánosának, kinek annyi sok jót köszönhet e község, — elhatározta, hogy szoborban örökíti meg jóltevőjét. Egy bizottság alakult a község előkelőiből. Miatán a belügyminiszterium a gyűjtést a „Hadzsy emlékre” megengedte, hisztük és reméljük, hogy nem lesz egy gyógyult beteg sem azon sok szának — de ezek közül sem, kik ne áldoznának az országos hirt „osodaktor” szobrára. — Tisztelőit és barátait buzdítja azon nemes eszme, hogy a férfierőnyek elismerésének áldoz a legszebb érzelmeikkel, midőn oly egyén képmását örökíti meg, a melyen dr. Hadzsy János volt, akire Topolya mindig büszke lehet.

* Bács-Almás haladása. Bács-Almás képviselői testülete e napokban tartott gyűlésen határozatot hozott, hogy valamilyen utcozójának gyalogjárdáját a háztulajdonosokkal kiköveztesse.

* A czétagok választási joga. A kir. Kuria kimondotta, hogy a társas cézeknél a czétagok mindenike fölveendő a választók közé, ha a czég adója annyira rug, amely után elosztva minden czétag választó jogosult volna.

* A gőzgépezők és kazánfűtők képesítő vizsgái Szegeden 1904. január hó 6-án d. e. 9 órakor a városi új vízműtelepénél fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve, a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szűdgyi utca 1 szám) küldendők.

* Dunai kigyó. Most már van ilyen is. A kigyók rendjében a sok min-

denféle mérges és nem mérges kigyó között a legutóbb emlegetett hüllő volt a tengeri kigyó. A Duna a Fekete-tengerrel összeköttetésben lévén, úgy mint a kecsége és a tok, a tengeri kigyó is föltűszott a Dunába és lett belőle dunai kigyó. Bács-Bodrog és Baranyavármegye törvényhatóságát 1886 óta egy ilyen dunai kigyó foglalkoztatja s ki tudja milyen hosszúra fog még nyúlni az a vízi szörnyeteg? Néhány Kisfaludy Pál a bellyei uradalom volt ügyésze fedezte föl a dunai kigyót. A Sárkány-szigeten túl, Kupuszián innen a Duna volt ágában egy új sziget képződött. Ez a földterület közigazgatásilag, politikailag s földrajzilag állítólag Baranyamegyéhez és pedig Herczegszőlőshöz tartozott. Így mondják a baranyaiak 1886-ban a bacskaik az Ó-duna kiszáradása és a lassu eliszapodás folytán képződött 50—60 holdnyi földterület kezdtek belőle foglalni. Ez a foglalás a ballyei uradalmat is érintette, így támadt az ügyből dunai kigyó. Pereskedtek, tárgyaltak s ma sinas a határkérdés rendezése, hogy voltaképen az új földterület Baranyához, vagy Bácskához tartozik-e? A bacskaik az úrbéres birtok rendezés idejéből fönnmaradt érvekre hivatkoznak; Baranya a tényleges, a legutóbbi állapot bizonyító erejével védi jogos határának épségben való megtartását. Az ügy a Baranyavármegye legközelebbi rendkívüli közgyűlése elé kerül. Koszits Akos dr. tb. főügyész nagy gondal védelmezte a vármegyeérdeket. Baranyavármegye közönsége nem engedi a jussát, de Bácska so adhatja föl az ú jussát s így majd a miniszter dönt, ha ugyan dönt a vitás határkérdésben, mely már 18 év óta húzódik. Valószínűleg újabb tárgyalást rendel el a kormány s a dunai kigyó tovább uszik.

* Államsegély. A vallás-és közokt. m. kir. miniszter rendelte szerint a vármegyében levő felekezeti elemi népiszkolai tanítóok korpótlékainak fedezésére, összesen 55 tanító részére, 11000 korona államsegély engedélyeztetett.

* Alapító tag. Kegyes szívű és bőkezű érsekünk dr. Császka György, a most megalakult Délvidéki Magyar Közművelődési egyesületbe 1000 koronával alapító tagul lépett be.

* Nőpgyűlés. A bajai munkások az „Általános munkás önképző egyesület” megalakítása ügyében a „Bárány” szálloda nagytermébe alakuló nőpgyűlést hívtak egybe.

* Új lap. Bortermelő Lapja czimben karácsonyra szőlőművelési és borászati hetilap indul meg, melyet a legjellemzőbb szakérők közreműködésével Rombay Dezso ismert szakíró szerkeszt. Aki a lap iránt érdeklődik, kérjen a kiadóhivataltól (Budapest, VIII., Nap-utca 19.) mutatvány-számot.

* Nőmagyarosítás. Dr. Reich Aladár Baja város képviselője a városban megindult nőmagyarosítási mozgalom hatása alatt vezetéknevének „Rajk”-ra leendő magyarosítását kérelmezte a belügyminiszternél.

* Óbecse és a temesvári püspök. Dr. Leticus György temesvári püspökké történt megválasztása alkalmából Óbecse képviselői testülete a város szülötét sürgönyileg üdvözölte, — mit a fiatal püspök kegyesen fogadva sürgönyileg megköszönt.

* Az olasz borok beözönlése. Az olasz borokra engedélyezett kedvezményes vám, f. év december végével lejárt, s emellett a magyarországi borkereskedők sietve vásárolják és szállítják be az olasz borokat, annyira, hogy a fiumei kikötő alig tud helyet adni az óriási rakományoknak. A múlt héten 40.000

hordó, körülbelül 280.000 hektó bor hevert Pimében s a szállítás még nagyobb, arányu lesz a közelebbi napokban, mert a must már mindenütt kiforrott. Ezért nincs ára a jó magyar boroknak, a mi egyuttal fokmérője borkereskedőink hazafiságának.

* **Árucarnok Zentán.** A zentai iparosok árucarnok szövetségét alakítanak; az alakuló ülést e hó 13-án tartották meg, amelyre a szegedi kereskedelmi és iparkamara Szabó Gyulát küldte ki, hogy a szakfelvilágosításokat megadja és hogy az iparosok munkájának sikerét minden tekintetben előmozdítsa. Az alakuló ülésen nagy számmal vettek részt az iparosok s így az árucarnok létezése és virágzása némileg máris biztosítva van.

* **Agyagipari tanfolyam Baján.** A szegedi kereskedelmi iparkamara a kereskedelmiügyi miniszter által engedélyezett és Baján létesítendő agyagipari tanfolyamra vonatkozó ügyet elintézte, s mint értesülünk a tanfolyam Baján 1904. év február havában fog létesülni. Ez a tanfolyam hivatva lesz a bajai agyagipar versenyképességét nagyban fokozni.

(**Minden nagyhangzú s reklám nélkül** is ma már mindenki tudja, hogy órákat, ékszereket és china-ezüst árukat olcsóbban mint bárhol, kezeség mellett, csakis Deutsches Mór órás és ékszerésznel a (takarópénztár mellett) kaphatunk, a miről mindenki meggyőződhetik.)

(**Karácsonyi és újévi ajándékok** legelőször bevásárlási forrásra Orlai Sándor perzsa császári és spanyol királyi udvari szállító árulása, a PALAIS ROYAL (Budapest, Korona-herceg-utca 8.) mely a székesfővárosnak valódi látványossága. Ezer és ezer szebbnél szebb tárgy van ott állandóan kiállítva. — Kétszázötvenféle díszítő: Ékszerek gyémánt-utántáttalokkal (diamantes carbonique), párisi övek, csatok és legyezők, bőr kiegészítők, szivar- és púztárcák, fényképek, ezüstbotok, chinai-ezüst áruk, diszállo-órák, stb.)

(**Mindenki** szívesen díszíti lakását szeretete nagyobbszábu fényképeivel. Ez a legalkalmasabb s legelőször alkalmi meglepetés, vagy karácsonyi ajándék. Örömet fogadja bárki az ilyen meglepetést akkor is, ha kedves halottait örökíti meg a nagyobbszábu fénykép. Kit csak egy parányi fénykép is emlékeztet kedves halottaira, ne mulassza el azt nagyitani.)

Schön Adolf könyvkereskedése 7 koronáért vállal ily nagyításokat igen szép bronz-ezüst kivitelben passepartoutval együtt.

Színház.

A hét színházi eseménye a Leon-Lehár féle „Drótostót“ vasárnapi premiérje volt. Még azt a sokat híresztelt Bob herceget sem fogadta a közönség oly osztatlan tetszéssel, mint ezt a végtelentlenségű, de éppen naiv egyszerűségével hatásos darabot. Drámai cselekvénye alig van, de a helyett sok szép és hatástelítő jelenete, az egész olyan genre kép-féle, egy virágos, napsugaras természetű kép, mely fényt és virágait a benne levő zenétől kapja. Az előjáték egy ronkonszenves népjelenetet hoz színpadra, valami hegyháti tót faluból világra bocsátják a falu ifjúságát, hogy „bedrótazzák“ az egész világot. A kis lótooskák közt bucsuzik Jankó is, de bucsuzása eljegyzése is, a 12 éves Jankót eljegyzik a 8 éves Zsuzsikával, ezületek elmondják a hagyományos tót eljegyzési formulát és a falu barátja Pfefferkorn áldást a párnak és meleg em-

berszeretetről tanuskodó okos életszabályokat ad a fiúnak utaválóul. Zsuzsika még egy ezüst forintot, melyet szintén Pfefferkorn ad kölcsön. Tizenkét évvel később játszik a tulajdonképeni darab, a mikor a Jankó már Jancsi, névre hallgat és egy fővárosi gazdag bádogos fizetvezetője meg leányának boldog vőlegénye, Zsuzsika pedig zabról pattant szép hajadon, ki már régóta Milos huszárkáplár szerelmes Zsuzsukája. Pfefferkorn azonban ép az eljegyzés napján szerzi a bádogos mesterhez Zsuzsukát cselédnek és kész a bonyodalom, mert Jankót Zsuzsukát is egy-máshoz köti a hagyományos eljegyzési ígéret, bár mindkettő boldogtalan lenne általa. Zsuzsika Milosa már öngyilkos is akar lenni, a bádogos Miczi is félti Jankóját, de a bátor két leány eljár dolgában, Zsuzsukát már Milos szorongatja boldogan karjai közt, nászajándékul kapva Pfefferkorntól Zsuzsika egyforintos váltóját, Miczi is Jankó keblén csúng, a jó Pfefferkorn pedig emberies intelmét tartalmazó énekével zárja be a darabot.

Ezt a poetikusan szép tartalmat rendkívül bájos, érzelmes zene járja át, melyben a choralszerű imától kezdve a snajdig bécsi marsig minden zenefaj megvan. A tót eljegyzési formula az előjátékban és a Pfefferkorn imája egész áhítatos hangulatot kelt, a kis lótooskák éneke megindít. Pajkoshangok szólnak meg a Zsuzsika dalában, meg a quadrille paródiában, friss induló a Jankó 32-es bakanótája. A zene ugyan nem valami idegen világból szakad ránk, Lehárról is el lehet mondani, hogy fiatal zeneszerző létére kitünő memorija és sok emléke van, de összehatásában az egész gyönyörű és hangzatosan szerelt muzsika, mely illik a libretto naiv természetéhez.

De a legnagyobb dícséret még is az előadónak és a rendezőnek jár ki és bátran elmondhatjuk, hogy hasonló tökéletes, kitünő előadást meg élethű, gondos és fényes rendezést a zombori közönség alig látott. Az egész előadásban egyetlen gixer sem volt, még azokat az apró lótooskat is bámulatos ambícióval és sikerrel oktatták ki, a kis Horvátovcis Pistából pedig kész színészt faragtak. A társulat tagjai meg valóságos versenyt fejtettek ki a jobbnál jobb alkotások bemutatásával. Legszebb volt talán Virág Pfefferkornja, mely bármely fővárosi színpadon számot tehet. Pedig veszedelmes egy szerep, mert önkéntlenül tulzársra csábít, azokat a ritualis vöcöket csak erős fegyelmezett művész tudja a jó izlés határában belül előadni, és Virág egy perozig sem lépte tul ezt a határt, ötletesen diszcréten játszott és érzelmmel, szépen énekelt. Méltó partnere volt Balláné, ki a szokott kitünőség-gel játszva szerepének egészen népfaji jelleget tudott adni és kinek dícséretére újabb bizonyítékok felhozni szükségtelen. Fáradságos és nehéz énekes szerepét dícséretes kitartással énekelte Aldory is csak a végén fáradt el kissé, mit a sok próba igazol talán. Kabinet alakítás volt Czokó politikus bádogosa, szép a Léway Micije. A rendezés és játék mintaképe mégis talán a II. felvonás kaszányajelenete egy élő (!) lóval. Tihanyi őrmestere ugy káromkodott mint a fellőszakadás

Viola káplája már csak záporosként imádkozott, Szénássy és Tihanyi V. elég „vorschriftswidrig“ önkéntesek voltak és Virág itt volt a leghumorosabb. A zsuffolásig telt ház lelkesülten tapsolt meg színeszt, rendezőt és a zenekar kiváló játékát, a direktor pedig evvel érte meg talán a kasszadarabját, mely még sokszor fog sok közönséget vonzani.

Szombaton a Casanovát, hétfőn a Gyurkovics lányokat, kedden a Bob herceget adták ismételtlen jó előadásban.

K. D. dr.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Újság“ december 13-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A főrendiház új tagjai“ (arcképekkel). — Költemények Szabolcska Mihálytól és Kulcsár Ferencztől. — „Aranyfűst.“ Eredeti regény. Irta Ifj. Korányi Frigyes (Goró Lajos rajzaival). — „A brigadéros bűne.“ Angol elbeszélés Conan Doyletól (képekkel). „A két próbaélet.“ Elbeszélés Irta Kozma Andor. — „Házi és népiari kiállítás a régi országházban.“ (Az elnökök: gróf Wenckheim Frigyesné, özv. gr. Almásy Kálmáné, Lukács Györgyné, Lukács György és gr. Almásy Dénes arcképeivel és több képpel a kiállításról). — „Tisza Kálmán új arcképe“: I. Tisza Kálmán a folyosón. (Farágó lözsek rézkarcával.) Irta Mikszáth Kálmán. — II. A temesvári arckép leplezése (képekkel). — „Kossuth szobrának leplezése Soltvadkertben“ (képekkel) Bruck Lajos, Bruck Miksa, Kriesch Aladár, Márk Lajos és Pajtás Odön festményei után). — „Különös találmányok.“ — „Gróf Chotek Rezső“ (arcképpel). — „Sárkány József“ (arcképpel). — „Haynau kalandja Londonban“ (képekkel). „Divatáruléányok versenye.“ — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyvölg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Újság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a Politikai Újdonságok „kai és „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legelőször újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Új idők.** Amikor egy lap olyan közel férközik olvasóinak gondolkozásához és érzéséhez, hogy az életnek fontosabb körülményeiben — nevezetesen a lelkiekben — hozzá fordulnak tanácsért, úlbárgizásért: ez a lap elérte a népszerűségnek nagy fokát. Az Új Időknek, Heiczeg Ferenc lapjának sikerült olyan lelki kapcsolatot létesíteni maga és az olvasói között. Igazi barátja és meglátja lett a magyar családnak a lefolyt kilenc esztendő alatt s megerősíti ezt a ritka pozícióját az a körülmeny, hogy a magyar írók és a magyar művészek szinte-java állandó munkatársai, hogy Heiczeg Ferenc kizárólag az Új Időknek szentelt egész munkásságát és hogy ennek olyan társadalmi, művészeti, irodalmi kérdés és esemény, amelyhez érdekesen, felvilágosító módon hozzá ne szólna. Állandó alakja Horváthyé, akinek neve szálló igé-

vé lett a szellemes csevegés jelzésére és kiváló elismeréssel találkoznak színes műmellékletei is, amelyek a legjobb magyar festők műveinek sikerült reprodukciókban juttatják el az olvasóhoz. Az Új Idők előfizetési ára félévre 8 korona, negyed évre 4 korona és megrendelhető Singer és Wolfnernél Budapesten, Andrassy-út 10., valamint minden hazai könyvkereskedés úlján.

— *As En Ujságom.* A gyermek-világ rajongó szeretete öleli körül Pósa bácsi lapját, Az En Ujságom-at. Ez a szeretet nem okozkodik, nem keresi az okokat, hanem csak várva-várja a lapjának minden újabb számát. A felnőtt ember azonban kutatja a nagy rugaszkodásnak forrását is. S megtalálja abban, hogy soha még gyermekujkság nem tudta olyan híven kifejezni azt ami a gyermek érzésének megfelel, nem tudta oly hasznosan foglalkoztatni a fantáziáját és lelki táplálékot adni a kicsinyek lelkének. Mint nevelési eszköz Az En Ujságom a szülők tiszteletét bírja, mint jó barát, hű és szórakoztató bajtárs a kicsinyek szeretetét. S folyton gyarapodik erőben, tudásban, eszközeinek céltudatos megválasztásában, mert ahogy megeremtette megalakulása idején a magyar gyermekirodalmat, úgy csoportosítja mostanában maga körül mindazokat, akik tollukkal és tehetségükkel kiváltak ezen a téren. Az En Ujságom előfizetési ára: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyed évre 2 kor. Megrendelhető Az En Ujságom kiadóhivatalában, Budapest, Andrassy-út 10.

— *Érdekes Könyvtár* cztmü új könyvalaku szépirodalmi folyóirat első (karácsonyi) száma díszes kiállításban, tetszetős alakban, szokatlanul kiváló tartalommal jelent meg. Tartalma közül kiemelendők Mikszáth Kálmán, a kitünő elbeszélőnek „Batyus zsidó lánya” és „Pletyka” című rendkívül érdekes novellái. Ezenkívül gazdag rejtvény pályázati rovat, ismeretterjesztő apróságok stb. tezik a 64 oldalra terjedő füzet tartalmát. A lap előfizetési ára negyedévre 1 korona, mely összeg az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalába (VIII., József-körút 65.) küldendő.

— *Magyar Lányok.* A nevelés szakemberei, nemkülönbben a pszichológusok egyet értenek abban, hogy a serdülő leánykornak olyan olvasmányt nyújtani, amely annak teljességgel megfelel, a legnehezebb feladatok közül való. Foglalkoztatni kell a fiatal leány érzését és gondolkodását, de távol tartani tőle mind azt, ami erkölcsi fejlődésének hátrányára lehetne, érdekelni kell őt, de óvakodni is, hogy képzelete ne legyen kitéve izgalmaknak. Oktatni kell őt, de úgy, hogy ez a tanítás ne öltse magára a vaskalaposág jellegét; szórakoztatni kell, de mindig csak komoly és becsületes alapon. Kilenc esztendeje már, Tutsek Anna szerkesztése mellett és Singer és Wolfner kiadásában megjelenő Magyar Lányok című képes hetilap ezt a feladatot teljesíti és nemcsak olvasóinak, de a szülőknek is teljes megelégedését kivívta magának: akik megoldva látják benne a nehéz, sok gondot okozó kérdést, hogy mely olvasmányt adhatják minden aggodalom nélkül serdülő leányaik kezébe. A Magyar Lányok előfizetési ára ezentúl is: félévenként 6 korona, negyedévenként 3 korona. Mint leginkább megfelelő karácsonyi ajándékot fiatal leányok számára, ajánljuk a szülők figyelmébe.

Nyitlér.*)

Verifikált: RUDA ÉS BUDAPESTI SZERZŐKÖZÖSÉG

COGNAC

CZUBA-DIROZIER & Cie.

FRANCOZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR

Mindenképp kapható.

Bécs Stefánia szálloda

Központ 5 percz a Stefánia-térről

2 percz a városi vonattól Omnibus és városi vasutközlekedés minden irányban és a vasúthoz a ház előtt. Új és dívatos berendezés. Villanvilágítás mindenhol. Fürdő és melegvívezeték. Minden kényelem, szobaárak I. em. 1 frt. 80 kr., II. em. 1 frt. 60 kr., III. em. 1 frt. 40 kr., Kiszolgálás és világitással.

Árengedmény Huzleti utazóknak és hosszabb tartózkodásnál.

Witzmann Károly
tulajdonos.

Minden rendű és rangu tisztességes, szorgalmas ember szakismeret nélkül állandó vagy mellékfoglalkozásképen

több száz kor. kényelmes havi jövedelemre tehet szert.

Szíves ajánlatok, foglalkozás és viszonyok megjelölésével a „Mercur” váltóüzleti részvénytársasághoz.

Budapest, V. Fűrőd-uteza 3. Részvénytőke 1.000.000 kor.

*) Ezen rovat alatti közletekért nem vállal felelőseget a szerk.

*****

VEDÉCEK

J. FASSBENDER

SCHUTZ

MARKE

MAJER

MAYER ISTVÁN URNÁL ZOMBOR.

Kapható:

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

FÜGEKÁVÉ

FASSBENDER-FÉLE

Cs. és k. udvari szállító

Fernolendit

ezt pófénymáz legjobb fénymáz a világon és kenőcs világos és fekete cipőknek a legszebb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Régi vagy foltoz sárga vagy barna bőrből való cipő „Lyosin” (pompafénymáz) egész új színt kapnak.

Alapítatlott 1832. Gyáriraktár BÉCS I. Schulerstrasse 21.

Mindenhol kapható.

Egészségi-nadrágtartó

Mach-szabadalom, — kapható elegáns kartonokban
á 30 kr., 75 kr., 1 frt 25 kr. 1.50. Fiuknak 25, 35, 45 kr.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék

urak és fiuknak; kapható Zomborban Bikár Milutin, Goldfáhn Sándor és fia üzletében és a gyárosnál: k. k. ausschl. priv. Hosenträgerfabrik F. r. Mach Brünn.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-fahrordnung der kónigl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1903. évi október 1-től. — Gültig vom 1-ten Oktober 1903.

Oda										Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád.										Vissza	
k. expr.	szem. v.	lv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	évk.	10.55	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	lv. sz.	10.31	10.31				
11.20	7.15		2.40	3.10						7.32	7.05	9.50	1.05	6.65							
2.44	12.33		5.47	7.57		4.05	évk.	SZABADKA	ind.	7.23	11.50	5.05	9.46	1.56							
2.51	1.22	3.45	5.56			5.30	ind.	SZABADKA	évk.	7.27	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10						
	1.51	4.20				5.57		Csanádapálya			10.21	6.59		12.56	6.14						
	2.18	4.52	0.27			6.26		Bács-Topolya			9.57	6.31	9.02	12.34	5.17						
	2.44	5.20	0.42			6.54		Hegyeshalom-Feketehegy			9.27	6.02	8.46	12.06							
	3.05	5.44	0.56			7.16		Verbász			9.01	5.39	8.33	11.43							
	3.26	0.17				7.38		Órkeő			8.36	5.11		11.29							
	3.44	0.39				8.07		Kiszsás			8.16	4.50		11.13							
4.23	4.06	7.05	7.41			8.29	évk.	UJVIDÉK	int.	8.51	7.51	4.24	7.60	10.53							

Oda				Szabadka—O-Becse.				Vissza			
v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	évk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	évk.	v. v.	sz. v.
4.40	1.30		Békova	8.11	5.25					8.07	4.58
5.08	1.58		ZENTA	8.40	3.40					8.28	5.19
6.10	4.50		Ada	8.26	2.19					7.57	4.49
7.47	5.27		Mohol	8.05	2.02					7.39	4.31
8.10	5.42		Bács-Petrovcsellő	8.39	1.37					7.25	4.17
8.30	6.02		Ó-BECSE	8.10	1.10					6.56	3.53
8.50	6.28	évk.								6.39	3.28

Oda				Szeged-Rókus—Zenta.				Vissza			
v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	évk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	évk.	v. v.	sz. v.
4.15	2.00		Rókus	8.28	5.19					8.07	5.01
4.40	2.23		HORGOS (136)	8.28	5.19					7.57	4.49
4.58	2.49	évk.	Horgos	8.28	5.19					7.39	4.31
5.01	2.50	ind.	Bács-Martonos	8.28	5.19					7.25	4.17
5.20	3.09		Órkeő	8.28	5.19					6.56	3.53
5.48	3.32		Adorján	8.28	5.19					6.39	3.28
6.04	3.54		ZENTA	8.28	5.19					6.20	3.03
6.29	4.19	évk.								6.03	2.78

Oda				Szabadka—Baja.				Vissza					
sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	évk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADA	évk.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43		Csikéria	8.56	12.10	9.52	6.39	14.36	6.29	évk.	4.43	9.31
5.25	2.22	7.18		Bácsalmás szőlők	8.48	12.57	9.85	6.53	12.53	6.34	ind.	4.40	9.24
5.38	2.54	7.30		Bácsalmás	8.24	11.48	9.23	7.01	1.07	6.33	ind.	4.43	9.31
6.03	3.54	7.50		Almás	8.19	11.33	9.02	7.25	1.35	7.00	évk.	4.15	8.55
6.09	3.00	7.56		Bikity-Borsod	7.54	11.08	8.74				ind.	4.15	8.55
6.34	3.26	8.35		BAJA	7.17	10.32	8.33				ind.	4.15	8.55
7.08	4.00	8.59	évk.								ind.	4.15	8.55

Oda				Baja—Ujvidék.				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	BAJA	évk.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.00		1.15		Bajszállásváros	9.15	6.50	11.20	6.50	7.00	6.00	8.01
4.11		1.25		Vaskút	9.08	6.42	11.13	6.52	6.52	5.33	2.38
4.25		1.38		Gara	8.53	6.26	11.04	6.41	6.41	5.28	2.33
4.51		2.01		Rigyeica	8.32	6.00	10.42	6.32	6.32	5.06	2.15
5.09		2.16		Szentesics	8.17	5.35	10.23	6.15	6.15	4.43	1.56
5.37		2.39		Gákova	8.00	5.14	10.02	5.51	5.51	4.25	1.41
5.56		2.56		Nenadics	7.36	4.40	9.45	5.21	5.21	4.04	1.26
6.15		3.14		Zombor (évk.)	7.15	4.16	9.25	5.08	5.08	3.48	1.14
6.25		3.23		Zombor (évk.)	7.05	4.05	9.07	4.93	4.93	3.32	1.00
6.31	6.51	3.51	ind.	Zombor-vásártér	6.20	3.20	8.20	3.14	3.14	3.09	0.99
6.31	6.57	3.57	ind.	Fernbach-szallás	6.18	3.18	8.18	3.00	3.00	2.99	0.98
2.41	7.07	4.07		Zédkovács	6.04	3.04	8.04	2.82	2.82	2.81	0.97
2.50	7.16	4.16		Ó-Szalápár	5.56	2.56	7.56	2.65	2.65	2.64	0.96
3.06	7.30	4.30		Brezstovics	5.42	2.42	7.42	2.49	2.49	2.48	0.95
3.25	7.49	4.49		Hódásgh	5.27	2.27	7.27	2.38	2.38	2.37	0.94
4.05	8.10	5.12		Paraboly	5.09	2.09	7.09	2.28	2.28	2.27	0.93
4.46	8.35	5.37		Paraga	4.43	1.43	6.43	2.18	2.18	2.17	0.92
5.00	8.49	5.51		ind. G. A. DOBRA	4.22	1.22	6.22	2.08	2.08	2.07	0.91
5.40	9.16	6.09	ind.	Bulkesz	4.05	1.05	6.05	1.98	1.98	1.97	0.90
5.54		6.23		Petrovcs-Glozsán	3.51	0.51	5.51	1.88	1.88	1.87	0.89
6.16		6.38		Futtak	3.39	0.39	5.39	1.78	1.78	1.77	0.88
6.50		7.03		évk. UJVIDÉK	3.10	0.10	5.10	1.68	1.68	1.67	0.87
7.13		7.26	évk.		2.45	0.45	4.45	1.58	1.58	1.57	0.86

Oda										Szeged-Rókus—Szabadka.										Vissza.	
sz. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	veg. v.	ind.	SZEGED-ROKUS	évk.	veg. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.						
8.05	8.10	11.45	4.51	8.00				7.01	10.46	3.24	7.07	12.12									
8.22	8.27	12.01	4.47	8.26		Rókus	ind.	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57									
8.35	8.42	12.15	5.02	8.48		HORGOS	ind.	6.25	10.15	2.55	6.39	11.44									
8.50	8.55	12.28	5.15	9.10		Kinályhalom		5.58	10.05	2.36	6.26	11.31									
9.05	9.08	12.41	5.29	9.30		Pálos		5.42	9.53	2.24	6.14	11.18									
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	évk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.40	2.10	6.01	11.05									

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűvel vannak nyomtatva.

A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Anmerkung. Die Stunden von Abend 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.

Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite sind von unten aufwärts zu lesen.

Két tanulóleány

lapunk könyvnyomdájában felvétetik. A lányok azonnal 6 korona havi fizetést kapnak.

Magas jutalékkal felvételnek

barátságos állásu megbízható egyének budapesti bank házában sorozatgyűjtésnek részlettelvételére való felvételre, az 1883. évi XXXI. t. c. alapján. Többek és közzététel nélküli némi szorgalommal könyvben eleget havonta 300-500 korona kereset.

Ajánlatok intéződékek a „Százados Híradó”-ra adóhivatalunk, postafiók 180, Budapest.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenképpen tisztességesen minden szakismert nélkül.

Küldje be címét E. 477. jelleg alatt a következő címre: Anno 1883-Abteilung des „Merker“ Mannheim.

